

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ ततो भग्नैः सैन्यैः भीमसेनेन संयुगे । दुर्योधनोऽब्रवीत् किन्नु सौबलो वाऽपि सञ्जय ।
कर्णे वा जयतां श्रेष्ठो योधा वा मामका युधि । कृपो वा कृतवर्मा च द्रौणिर्दुःशासनोऽपि वा ।
अत्यद्भुतमहं मन्ये पाण्डवेयस्य विक्रमं । यदेकः समरे सर्वान् योधयामास मामकान् ।
यथाप्रतिज्ञं योधानां राधेयः कृतवानपि । कुरूणामथ सर्वेषां कर्णः शत्रुनिस्सदनः ।
शर्म वर्म प्रतिष्ठा च जीविताशा च सञ्जय । तत् प्रभग्नं बलं दृष्ट्वा कौन्तेयेनामितौजसा ।
राधेयो वाऽप्याधिरथिः कर्णः किमकरोद्युधि । पुत्रा वा मम दुर्द्धवा राजानो वा महारथाः ।
॥ सञ्जय उवाच ॥ अपराहे महाराज सूतपुत्रः प्रतापवान् । जघान सोमकान् सर्वान् भीमसेनस्य पश्यतः ।
भीमोऽप्यतिबलं सैन्यं धार्तराष्ट्रं व्यपोथयत् । अथ कर्णोऽब्रवीच्छल्यं पाञ्चालान् प्रापयस्व मां ।
द्राव्यमाणं बलं दृष्ट्वा भीमसेनेन धीमता । यन्तारमब्रवीत् कर्णः पाञ्चालानेव मां वह ।
मद्राजस्ततः शल्यः श्वेतानश्चान्महाजवान् । प्राहिणेचेदिपाञ्चालान् कारुषांश्च महाबलः ।
प्रविश्य च महत्सैन्यं शल्यः परबलार्दनः । न्ययच्छत्रुरगान् हृष्टो यत्र यत्रैच्छदग्रणीः ।
तं रथं मेघसङ्काशं वैयाघ्रपरिवारणं । संदृश्य पाण्डुपाञ्चालास्तस्माद्द्यासन् विशाम्यते ।
ततो रथस्य निनदः प्रादुरासीन्महारथे । पर्जन्यसमनिर्घोषः पर्वतस्येव दीर्यतः ।
ततः शरशतैस्तीक्ष्णैराकर्णैः कर्णनिःसृतैः । जघान पाण्डवबलं शतशोऽथ सहस्रशः ।
तत्तथा समरे कर्म कुर्वाणमपराजितं । परिवर्ज्य ह्येवासाः पाण्डवानां महारथाः ।
तं शिखण्डी च भीमश्च धृष्टद्युम्नश्च पार्थतः । नकुलः सहदेवश्च द्रौपदेयाश्च सात्यकिः ।
परिवर्ज्य ध्यासन्तो राधेयं शरवृष्टिभिः । सात्यकिस्तु तदा कर्णं विंशत्या निशितैः शरैः ।
अताडयद्रणे शूरो जनुदेशे नरोत्तमः । शिखण्डी पञ्चविंशत्या धृष्टद्युम्नश्च सप्तभिः ।
द्रौपदेयश्चतुःषष्ट्या सहदेवश्च सप्तभिः । नकुलश्च शतेनाजौ कर्णं विव्याध सायकैः ।
भीमसेनस्तु राधेयं नवत्या नतपर्वणां । विव्याध समरे क्रुद्धो जनुदेशे महाबलः ।
अथ प्रहस्याधिरथिर्थात्रिपद्भिरुत्तमं । मुमोच निशितान् वाणान् पीडयन् सुमहाबलः ।
तान् प्रत्यविध्यद्राधेयः पञ्चभिः पञ्चभिः शरैः । सात्यकेस्तु धनुश्छित्त्वा ध्वजश्च भरतर्षभ ।
तन्तथा नवभिर्व्याघ्रैराजघान स्तनान्तरे । भीमसेनं ततः क्रुद्धो विव्याध विंशता शरैः ।
सहदेवस्य भस्मेन ध्वजश्चिच्छेद मारिष । सारथिश्च त्रिभिर्व्याघ्रैराजघान परन्तपः ।
विरथान्द्रौपदेयांश्च चकार भरतर्षभ । अक्षौर्निर्भेषमात्रेण तदद्भुतमिवाभवत् ।
विमुखीकृत्य तान् सर्वान् शरैः सन्नतपर्वभिः । पाञ्चालानहन् शूरांश्चेदीनाञ्च महारथान् ।
ते बध्यमानाः समरे चेदिमत्स्या विशाम्यते । कर्णमेकमभिद्रुत्य शरसङ्घैः समर्पयन् ।
तान् जघान शितैर्व्याघ्रैः सूतपुत्रो महारथः । एतदत्यद्भुतं कर्म दृष्टवानस्मि भारत ।
यदेकः समरे शूरान् सूतपुत्रः प्रतापवान् । यतमानान् परं शत्र्या योधयानांश्च धन्विनः ।
पाण्डवेयान्महाराज शरैर्व्यारितवान्रणे । तत्र भारत कर्णस्य लाघवेन महात्मनः ।

२८४०

२८४५

२८५०

२८५५

२८६०

२८६५